

Başvuru Numarası : 2021/1131  
Toplantı Tarihi/Sayısı : 5.1.2022/5  
Karar Numarası : 2022/15  
Başvuran : M. K.Y.  
Başvuran Vekili : -  
Adres : -  
Muhatap Kurum/Kişi : -  
Muhatap Adres : -

### I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, bilgi edinme talebinin reddine ilişkindir.

### II. İLGİLİ MEVZUAT

2. 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu'nun "İtiraz usulü" başlıklı 13'üncü maddesinde: "*Bilgi edinme istemi (...) reddedilen başvuru sahibi, yargı yoluna başvurmadan önce kararın tebliğinden itibaren onbeş gün içinde Kurula itiraz edebilir. Kurul, bu konudaki kararını otuz iş günü içinde verir. Kurum ve kuruluşlar, Kurulun istediği her türlü bilgi veya belgeyi onbeş iş günü içinde vermekle yükümlüdürler. Kurula itiraz, başvuru sahibinin idarî yargıya başvurma süresini durdurur.*"

3. 4982 sayılı Kanun'un "Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu" başlıklı 14'üncü maddesine göre: "*Bilgi edinme başvurusuyla ilgili yapılacak itirazlar üzerine, (...) (2) verilen kararları incelemek ve kurum ve kuruluşlar için bilgi edinme hakkının kullanılmasına ilişkin olarak kararlar vermek üzere; Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu oluşturulmuştur.*"

4. 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "Amaç ve kapsam" başlıklı 1'inci maddesine göre: "*Bu Kanunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek ve bu konuda ulusal önleme mekanizması görevini yerine getirmek üzere Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun kurulması, teşkilat, görev ve yetkilerine ilişkin esasların düzenlenmesidir.*"

5. 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "Eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağı" başlıklı 3'üncü maddesinde ayrımcılık yasağı: "*(1) Herkes, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada eşittir. (2) Bu Kanun kapsamında cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hâl, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasaktır.*" şeklinde hükme bağlanmıştır.

6. 6701 sayılı Kanun'un "Kurumun görevleri" başlıklı 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde: "*Ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek*"; (i) bendinde: "*Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek*" Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun görevleri arasında sayılmıştır.

7. Mezkûr Kanun'un "Başvurular" başlıklı 17'nci maddesi ise: "*Ayrımcılık yasağı ihlalinden zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir. (9) İşleme konulamayacak*

*başvurular ve gerekçeli kabul edilmezlik kararları ile başvuruya ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.” hükmünü haizdir.*

8. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in “Başvurunun konusu” başlıklı 31’inci maddesine göre: *“Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu kapsamında cinsiyet, ırk, renk, din, dil, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hal, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasağı ihlalleri başvurunun konusunu oluşturur.”*

9. Mezkûr Yönetmelik’in “Ön İncelemenin Yapılması” başlıklı 48’inci maddesine göre: *“(1) Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; a) Kurumun görev alanına girip girmediği, (...) yönlerinden incelenir.”* ifadesine yer verilmiştir.

10. Mezkûr Yönetmelik’in “Gerekçeli kabul edilmezlik kararı” başlıklı 67’nci maddesine göre: *“(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir. (2) Ön inceleme aşamasında incelenebilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48 inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.”*

### **III. ÖN İNCELEME VE DEĞERLENDİRME**

11. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

12. 6701 sayılı Kanun’un 9’uncu maddesinde, insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır. Anılan Kanun kapsamında, ayrımcılık yasağının ihlalinden zarar gördüğünü iddia eden ya da özgürlüğünden yoksun bırakılan ya da koruma altına alınan ve bu kapsamda herhangi bir hakkının ihlal edildiğini iddia eden herkesin Kuruma başvurması mümkündür.

13. Başvuran, İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesinden 2020 yılında lisans düzeyinde mezun olduğunu, başka bir üniversitede yüksek lisansa devam ettiğini, yüksek lisans eğitiminde kullanılmak üzere birtakım bilgi ve belgeleri bilgi edinme hakkı kapsamında İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesinden talep ettiğini, taleplerinden bir kısmının karşılandığını, ancak Üniversitenin tarafı olduğu Ankara 7’nci İdare Mahkemesinin 2015/... Esas sayılı kararının, EEE424 kodlu dersin değerlendirme etkinlikleri (vize, final, ödev ve quiz) ile cevap anahtarlarının, savunma sanayiine katkısından dolayı kamu yararı açısından önem arz eden ve yüksek lisans konusu olan bataryalarla ilgili danışmanlık raporunun kendisine vermediğini iddia ederek, söz konusu belgelerin verilmesinin sağlanmasını talep etmektedir.

14. 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu ile Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu oluşturulmuş olup, bilgi edinme başvurusuyla ilgili yapılacak itirazlar üzerine verilen kararları incelemek ve kurum ve kuruluşlar için bilgi edinme hakkının kullanılmasına ilişkin olarak kararlar vermek, Kurulun görevleri arasında sayılmıştır. Yine aynı Kanun’un 13’üncü maddesinde, bilgi edinme istemi reddedilen başvuru sahibinin, yargı yoluna başvurmadan önce kararın tebliğinden itibaren on beş gün içinde Kurula itiraz edebileceği, Kurulun, bu konudaki kararını otuz iş günü içinde vereceği, Kurum ve kuruluşların, Kurulun istediği her türlü bilgi veya belgeyi on beş iş günü içinde vermekle yükümlü olduğu, Kurula yapılan itirazın, başvuru sahibinin idarî yargıya başvurma süresini durduracağı hüküm altına alınmıştır.

15. Başvuranın Bilgi Edinme Hakkı Kanunu kapsamında İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesine yaptığı başvurusu ile ilgili olarak Bilgi Edinme Değerlendirme Kuruluna itiraz hakkının bulunduğu, itiraz üzerine verilecek karara karşı idari yargıya başvurabileceği, başvurunun 6701 sayılı Kanun’un 9’uncu maddesinde Kurumun başvuru incelemesi yapacağı alanlar olarak belirtilen ayrımcılık yasağı ve ulusal önleme mekanizması

kapsamında değerlendirilemeyeceği, keza Kurumun resen inceleme yapabileceği insan hakları ihlallerine ilişkin bir şikayet niteliği taşımadığı görülmektedir.

16. Başvurunun iddiaları yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ile birlikte incelendiğinde; Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 48'inci maddesine göre Kurumun görev alanına girmeyen başvurunun inceleme şartlarını taşımadığı ve bu nedenle kabul edilmez olduğu değerlendirilmiştir

#### IV. KARAR

1. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUğUNA,

2. Kararın başvurana tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

3. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine, 05.01.2022 tarihinde, OY BİRLİğİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Alışan TİRYAKİ

Daire Başkanı

e-imzalıdır

Av. Harun MERTOğLU

ye

e-imzalıdır

Saffet BALIN

ye

e-imzalıdır

Dr. Burhan ERKUş

Øye

e-imzalıdır

Av. Zennure BER

Øye